

Årsrapport 2009

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr.
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 2

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Revisorerna för miljö- och hälsoskyddsnämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2009. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och återopar revisionskontorets årsrapport för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Revisorerna bedömer att nämnden i allt väsentligt har uppnått de verksamhetsmål som fastställts i budget och verksamhetsplan. Vi noterar med tillfredsställelse flera markanta förbättringar inom tillsynsverksamheten.

Vidare finner vi att intäkterna för tillsyn har ökat kraftigt och skattemedlens andel av tillsynsfinansieringen minskat. Detta är i enlighet med lagstiftningens och stadens intentioner.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2010-06-30.

Stockholm den 23 mars 2010

På revisorernas vägnar

Bengt Leijon
ordförande

Gun Risberg
vice ordförande

Staffan Brunborg
sekreterare

Kopia till
Förvaltningschef Gunnar Söderholm

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Revisionskontoret bedömer att miljö- och hälsoskyddsnämnden i allt väsentligt har uppnått de verksamhetsmål som fastställts i kommunfullmäktiges budget och i nämndens verksamhetsplan. Inom tillsynsverksamheten som är kärnan i nämndens verksamhet noteras förbättringar i såväl effektivitet, service som produktivitet. För några av servicemålen har det skett en markant ökning av måluppfyllelsen sedan föregående år. Det sker en utveckling och effektivisering i interna processer. Verksamheten har bedrivits väl inom ramen för den budget som tilldelats nämnden. Ekonomiskt uppvisas ett överskott mot budget om netto 2,9 mnkr. Skattemedlens andel av tillsynsfinansieringen har minskat.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Revisionskontoret bedömer att miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig. Nämnden bedöms ha god kontroll över kostnader och intäkter i kärnverksamheten. Här bedöms prognossäkerheten som god. Prognossäkerheten kan förbättras i miljöbilsprojekten. Nämndens interna kontroll har förbättrats genom att det skett en aktualisering av systemet. Det bedöms nu ge nämnden tillräckligt stöd i arbetet med den interna kontrollen. Revisionskontoret rekommenderar att det sker en avstämning av internkontrollplanen i tertialrapporterna.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att miljö- och hälsoskyddsnämndens bokslut och räkenskaper för år 2009 är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Rapportförteckning

Årsrapport 2009 för miljö- och hälsoskyddsnämnden (nr 25 mars 2010)
Styrning och uppföljning av miljöprogrammet (rapport nr 7 oktober 2009)

INNEHÅLL	Sid
1 Årets granskning	1
2 Nämndens resultat.....	1
2.1 Ekonomiskt resultat.....	2
2.2 Verksamhetens resultat.....	3
3 Styrning, uppföljning och kontroll.....	4
3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året.....	4
3.2 Intern kontroll	6
4 Nämndens bokslut och räkenskaper.....	7

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2009 - mars 2010

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet avseende år 2009.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisions sed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2009 – mars 2010 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att miljö- och hälsoskyddsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2009.

Mnkr - = underskott mot budget	Budget 2009	Bokslut 2009			Budget avvikelse 2008
		Utfall	Avvikelse		
DRIFTBUDGET					
<i>Verksamhet</i>					
Kostnader	167,3	165,4	1,9	1,1%	8,1
Intäkter	106,9	108,1	1,2	1,1%	-10,0
Verksamhetens nettokostnader	60,4	57,3	3,1	5,1%	-1,9
Avskrivningar	0,0	0,2	-0,2		
Internräntor	0,0	0,0	0,0		
DRIFTBUDGETENS nettokostnader	60,4	57,5	2,9	4,8%	-1,9
INVESTERINGSPLAN utgifter	1,3	1,3	0,0	0,0%	

Nämndens budgetutfall uppvisar netto ett överskott om 2,9 mnkr. Verksamhetens kostnader understiger budget med 1,9 mnkr. Intäkterna överstiger budget med 1,2 mnkr. Jämfört med 2008 har det ekonomiska resultatet förbättrats med 4,8 mnkr.

Kostnaderna för e-tjänstprojekten och miljöbilsprojekten har blivit lägre än budget. Avdelning SLB-analys uppvisar ökade kostnader som förklaras av inköp för att ersätta trasig mätutrustning. Intäktsöverskottet är hänförligt till värmepumpstillstånd där antalet inkomna ansökningar har ökat samt till fler godkännanden och registreringar av livsmedelsverksamheter än planerat.

Nettoavvikelsen för miljöbilsprojekten var -0,3 mnkr, miljömiljards- och klimpprojekten +0,4 mnkr.

Sett över tiden har intäkterna för tillsyn ökat kraftigt och skattemedlens andel av tillsynsfinansieringen minskat. Jämfört med 2008 har intäkterna ökat med 14 procent. En tillsyn med ökad intäktsfinansiering är i enlighet med lagstiftningens och stadens intentioner.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2009 har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Nämnden har i huvudsak uppfyllt årsmålen för KF-indikatorerna. De indikatorer som inte uppnåtts är de som nämnden saknar full rådighet över. Det är dels de två indikatorer om antal dygn då miljö kvalitetsnormerna för partiklar (PM 10) och NO 2 överskrids, där målet inte har uppnåtts och det är indikatorn om antalet tankställen med förnyelsebara bränslen som ska öka till 70 st. Utfallet är 65 st. och indikatorn bedöms delvis uppfyllt.

Nämnden har genomfört åtgärder inom samtliga KF-aktiviteter som ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppnått sina nämndmål och i väsentliga delar uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Mot KF-målet ”En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas” bedriver nämnden huvuddelen av sin verksamhet och har formulerat 16 nämndmål. Två mål bedömer nämnden vara delvis uppfyllda, övriga uppfyllda. I några fall har dock åtgärderna blivit försenade. Revisionskontoret anser att bedömningen i dessa fall borde vara ”uppfylls delvis”.

Målet ”Av de kommunala flerbostadshusen ska 100 % vara kontrollerade avseende radon till 2010” har uppfyllts delvis. I 85 % av fastigheterna hade radonmätning påbörjats vid slutet av 2009.

Det andra målet som bedöms vara delvis uppfyllt är målet ”Tillsyn för bättre miljö och hälsa”. Målformuleringen är ny för 2009 och till målet är kopplat ett stort antal indikatorer. Nämndens avsikt med målet är att inom olika tillsynsområden, visa hur miljö- och hälsotillståndet framstår och utvecklas över tiden. Det ska ses som en början på ett sätt att följa upp resultaten i tillsynen. Revisionskontoret ser positivt på nämndens ansats.

Tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen är kärnan i nämndens verksamhet. Här har nämnden ytterligare två mål som bedöms uppnådda men här värda att uppmärksammas. De är: ”Utföra tillsyn motsvarande avgiften” och ”Snabb och effektiv service”.

Målet ”Utföra tillsyn motsvarande avgiften” bedömer revisionskontoret vara uppfyllt. Antalet utförda tillsynstimmar uppgick till 98 500 timmar. Av planerad tillsyn uppnåddes 99 %. Den totala volymen har ökat och även utfallet mot plan har förbättrats jämfört med föregående år. Inom miljöbalkens område har antalet tillsynstimmar blivit något lägre än planerat (-4 %) medan livsmedelskontrollen överskred planerad tid (+3%). Nämnden bedöms ha kontroll över att utförd tid överensstämmer med betald tid, sett över ett antal år.

Målet ”Snabb och effektiv service” bedöms vara uppfyllt. Målet stöds av sex målsatta indikatorer, punktlighetsmål, där samtliga når eller överträffar sina målvärden. För tre av målen har det skett en markant ökning av måluppfyllelsen sedan föregående år.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att miljö- och hälsoskydds-nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplaner för år 2009 och 2010 och bedömer att planerna överensstämmer med fullmäktiges mål, uppdrag och budget.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämndens uppföljningssystem utgörs i väsentlig del av det som är gängse inom staden - verksamhetsplan, två tertiärrapporter, månadsrapporter, treårsprogram samt årsredovisning med bokslut. Därtill kommer uppföljning av tillsynsplanen och uppföljning av delmålen i stadens miljöprogram

Revisionskontoret bedömer att uppföljningssystemet är tillräckligt för att nämnden systematiskt skall kunna följa verksamhetens utveckling. Kontoret bedömer också att nämndens styrning fungerat tillfredsställande under året.

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året.

Mnkr - = underskott mot budget	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2	Bokslut 2009	Avvikelse T2 - bokslut	
DRIFTBUDGET					
<i>Verksamhet</i>					
Kostnader	164,6	167,3	165,4	1,9	1,1%
Intäkter	104,2	106,9	108,1	1,2	1,1%
Verksamhetens nettokostnader	60,4	60,4	57,3	3,1	5,1%
Avskrivningar	0,0	0,0	0,2	-0,2	
Internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0	
DRIFTBUDGETENS nettokostnader	60,4	60,4	57,5	2,9	4,8%
INVESTERINGSPLAN utgifter	1,3	1,3	1,3	0,0	0,0%

Prognossäkerheten bedöms som god. Det finns dock något större bruttoavvikelser på miljöbilsprojekten. Här kvarstår revisionens bedömning från föregående år att prognossäkerheten kan förbättras.

Nämnden bedöms ha god kontroll av kostnader som intäkter i kärnverksamheten. Månadsvis görs avstämningar mellan nedlagd debiterbar tid mot fakturerad tid.

Särskild granskning

Styrning och uppföljning av miljöprogrammet

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och uppföljning av miljöprogrammet (rapport 7, oktober 2009). Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt stadens lokalförvaltande nämnder och bolag. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ingått i granskningen genom sitt särskilda uppföljningsansvar för delmålen i miljöprogrammet. I granskningen konstateras att miljöprogrammet har integrerats i stadens integrerade ledningssystem (ILS) och att uppföljningen av miljöprogrammet därmed förbättrats. Fullmäktiges beslut gav emellertid inget tydligt besked om hur miljöprogrammet i sin helhet ska följas upp. Revisionen rekommenderar i rapporten att kommunfullmäktige bör få en uppföljning av hela miljöprogrammet med en avstämning mot samtliga delmål. I granskningen noterades att det finns oklarheter kring vad som ingår i det särskilda uppföljningsansvar som nämnden fått.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har yttrat sig över rapporten (2009-12-17). Av yttrandet framgår bl. a. att nämnden instämmer i revisorernas synpunkter att den årliga ILS-rapporteringen kan kompletteras med en analys av måluppfyllelsen utifrån samtliga indikatorer kopplade till delmålen i miljöprogrammet. Nämnden instämmer också i att uppföljningen bör vara kommunkoncernövergripande.

Kommunfullmäktige har också i budget 2010 gett kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en uppföljning av miljöprogrammet i sin helhet.

3.2 Intern kontroll

Den interna kontrollen omfattar allt i en verksamhets organisation, styrning, uppföljning och redovisning som syftar till att säkerställa en ändamålsenlig, effektiv och korrekt utförd verksamhet.

Särskild granskning

Nämndens interna kontroll

Revisionskontoret har granskat nämndens interna kontroll i en särskild granskning där miljö- och hälsoskyddsnämnden varit en av flera granskade nämnder.

Ett system för internkontroll fastställdes av nämnden 2000. Revisionskontoret ansåg vid granskningstillfället att systemet inte längre är aktuellt i enlighet med stadens anvisningar. I anvisningarna anges vikten av att systemet för internkontroll uppdateras och revideras kontinuerligt då förändringar sker. Revisionskontoret bedömde vid granskningstillfället att systemet inte är tillräckligt som stöd för nämndens arbete med den interna kontrollen.

Nämnden har i anslutning till verksamhetsplanen 2010 fastställt aktuellt system för intern kontroll. Revisionskontoret bedömer att systemet ger nämnden ett tillräckligt stöd i arbetet med den interna kontrollen

Nämnden har genomfört och dokumenterat risk- och väsentlighetsanalyser för såväl nämndens processer som för kommunfullmäktiges indikatorer. Revisionskontoret bedömer att arbetet med att ta fram risk- och väsentlighetsanalyserna har genomförts på alla nivåer i organisationen.

Nämndens internkontrollplan innehåller de delar som anges i stadens anvisningar. Administrativa avdelningen följer upp att kontroller gjorts och att ev. åtgärder vidtagits. Varje avdelningschef rapporterar till ledningsgruppen de åtgärder som vidtagits. Nämnden får i samband med årsredovisningen en återrapporing av arbetet med internkontrollplanen. Härutöver informeras nämnden om något speciellt hänt som behöver följas upp utöver det som redan planerats. Revisionskontoret bedömer att nämndens internkontrollplan följer stadens anvisningar.

Revisionskontoret bedömer att nämndens former för *information och kommunikation* kring arbetet med den interna kontrollen fungerar men det finns förbättringsområden när det gäller stöd i arbetssätt till enheterna och systematisk utbildning.

Då det är nämndens ansvar att se till att den interna kontrollen är tillräcklig är det rimligt att nämnden under året får möjlighet att försäkra sig om att internkontrollplanen genomförs och vid behov vidtar åtgärder. Revisionskontoret rekommenderar att det sker en avstämning av planen i tertiärrapporterna.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att den interna kontroll som miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar inom olika verksamhetsområden och enheter är tillräcklig.

Timdebiterade tillsynsavgifter

Revisionskontoret har i enlighet med revisionsplanen granskat den interna kontrollen i processen för timdebiteringar för tillsyn enligt miljöbalken. Granskningen har dokumenterats i en arbetspromemoria som kommunicerats med närmast berörda på avdelning verksamhetsstöd.

Revisionskontoret bedömer att kontrollmiljön är god. Arbetsfördelning mellan tillsyn och verksamhetsstöd är bra och tydlig. Det finns bra rutiner för att säkerställa en fullständig och korrekt fakturering. Vidare finns en bra användardokumentation samt bra former för förvaltning och utveckling av verksamhetssystemet.

Faktureringen har snabbats upp i förhållande till vad som noterats föregående år. Detta gäller båda tillsynsavdelningarna, men mest påtagligt är det på avdelning plan- och miljö.

Verifierande granskning av ett antal ärenden på avdelning hälsoskydd tyder på att processen från handläggning till beslut och fakturering bör kunna snabbas upp ytterligare.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Revisionskontoret bedömer att miljö- och hälsoskyddsnämndens bokslut och räkenskaper för år 2009 är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Stefan Rydberg
Enhetschef

Staffan Brunborg
Revisor

BILAGA I

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden april 2009 – mars 2010

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

- 2009:07** Styrning och uppföljning av miljöprogrammet
- 2009:08** Stadshuset – Upprustning av Wallenbergs gård
- 2009:09** Stadens externa kommunikation
- 2009:10** Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens interna kontroll av tillståndsgivningen
Uppföljning av tidigare granskning
- 2009:11** Det kommunala uppföljningsansvaret för 16–19-åringar
- 2009:12** Skolans insatser för elever med ofullständiga betyg
- 2009:13** Rektors roll och ansvar
- 2009:14** Är stadens integrerade ledningssystem, ILS, ett effektivt system för ledning, styrning och uppföljning?
- 2009:15** Stadens upphandlingsverksamhet
- 2010:01** Granskning av AB Stadsholmens försäljning av fastigheter till bostadsrättsföreningar
- 2010:02** Vakant
- 2010:03** Öppenvårdsinsatser för barn och unga – Styrning, uppföljning och kontroll
- 2010:04** Jobbtorg Stockholm